

NIEUWSBRIEF

MEC-bestuur

nummer 79

april 2012

Geopend:
dinsdag tot en met
vrijdag en de
eerste zaterdag
van de maand van
12.00-16.00 uur

MAX EUWE CENTRUM

Max Euweplein 30A · 1017 MB Amsterdam
020-625 7017 euwemec@xs4all.nl www.maxeuwe.nl
Postbus 11513 · 1001 GM Amsterdam

BESTUUR EN MEDEWERKERS

E. Smaling, voorzitter
C. Visser, vice-voorzitter
H. van Hengel, secretaris
A. Riemens, penningmeester
J. van den Berg, algemeen lid
D. Brouwer, algemeen lid
M. Stam, algemeen lid
G. Valk, algemeen lid

Algemeen adviseur: H. Ree
Adviseur topschaak: J. Timman
Adviseur public relations: H. Böhm
Adviseur wetenschap: H. van den Herik

Bibliothecaris: E. Straat
Conservator: L. Zevedei
Donateuradministrateur: R. Nep
Eindredactie nieuwsbrief: G. Visser
Financieel administrateur: A. Bezemer
Foto's: Bas Beekhuizen, Rene Olthof, medewerkers MEC, archief MEC
Manager en redacteur nieuwsbrief: E. Sibbing
Vrijwilligers: W. Colenbrander, R. van Haastere, R. Hillebrandt, A. Koelewijn, C. Koster, M. Steunebrink en C. ten Woude
Webmaster: A. Warnica

VAN DE REDACTIE

De Nieuwsbrief bestaat inmiddels ook 25 jaar en we hopen dat u er weer veel leesplezier aan zult beleven. In deze Nieuwsbrief kijken we uitvoerig terug op ons geslaagde jubileum. Daarnaast hebben we weer de nodige interessante artikelen, boekrecensies, MEC-nieuws en aankondigingen.

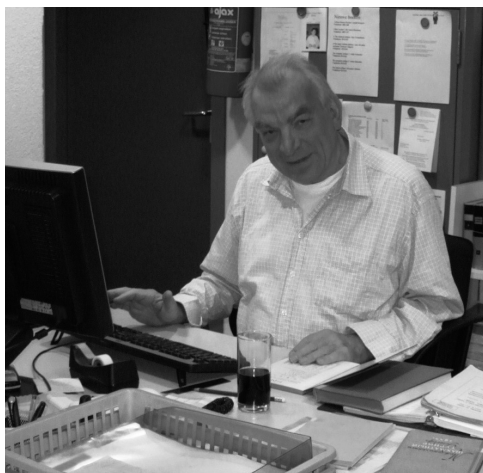
Dit keer ook wat meer schaaktechnische bijdragen: een verslagje over de grootmeesterlijke trainingen die we al enkele jaren organiseren, een historische partij tussen Van den Berg en

Van den Hoek, onbekende partijen van Euwe en de overwinning van Raoul Lemmen in de blindsimultaan tegen Daniel Stellwagen.

Maar allereerst staan we stil bij het overlijden van twee goede schaakvrienden: Leo Oomens en Adri Plomp.

Leo Oomens, 1943-2012

Op 24 februari is Leo overleden, hij was reeds enkele maanden ziek. Leo heeft in 2007 gedurende 5 maanden, van mei tot en met september, sturing gegeven aan de dagelijkse gang van zaken in het Max Euwe Centrum (MEC). Daarmee heeft hij de moeilijke tijd tussen Eveline Dirksen en Eddy Sibbing, de huidige manager, overbrugd.

Leo Oomens, 1943-2012

Leo was een erudiet man die alles wist van Amsterdam, literatuur, muziek en vooral kunst. Zo'n 20 jaar schreef Leo kunstartikelen voor het Algemeen Dagblad. Het managen van het MEC was niet zijn eerste keuze maar ik kende hem 6 jaar lang als voorzitter van Caïssa (2001-2006)

en in deze functie dien je, gezien de eigenzinnige achtergrond van veel van haar leden, toch enigszins over organisatietalent en overwicht te beschikken. Het aanvaarden van de functie deed Leo na enig aarzelen, met het hart voor het MEC op de goede plaats en ook omdat hij wist dat we op zoek gingen naar een manager die na de zomer aan de slag zou gaan.

Leo heeft heel wat tijd aan het MEC besteed en vond dat het allemaal niet even efficiënt liep. Daar kon hij aardig over mopperen (dat deed hij over veel zaken!) maar ik moest hem er zeker gelijk in geven. Bij twijfels over een bepaalde gang van zaken gaf hij aan dat "het allemaal wel in orde zou komen" en zo kwam het ook meestal uit: een betrouwbare man, recht door zee.

Zijn afscheid was druk bezocht, uit de verhalen van zijn naasten bleek dat hij zeer geliefd was (en is). Leo genoot van het leven, met al zijn ups en downs, schaken speelde daarin een grote rol. Een van de sprekers gaf zelfs aan dat tussen alle intellectuele activiteiten het schaken altijd voorrang had. Een prachtige anekdote die niet licht vergeten zal worden!

Hartelijk dank Leo voor het goede werk dat je verricht hebt voor het Max Euwe Centrum, je hebt ons destijds zeer uit de brand geholpen!

Albert Riemens, namens het MEC-bestuur

Adri Plomp (1933-2011)

Adri Plomp (1933-2011)

Op 18 december 2011 is Adri Plomp na een slopende ziekte op 78-jarige leeftijd overleden. Adri was een frequent bezoeker van het MEC, vooral in de 90-er jaren van de vorige eeuw, toen hij diverse artikelen heeft geschreven over de schaakhistorie. Ook was Adri “donateur voor het leven” van het MEC: donateurs die eenmalig een aanzienlijk bedrag hebben gedoneerd. Adri was erelid van het Hilversums Schaakgenootschap (HSG) en de Gooise Uitvaartverzekering.

Wij wensen zijn vrouw Henny en zoon Marijn sterkte toe met dit verlies.

Hieronder volgt een artikel van Adri dat in 1996 in het clubblad van HSG heeft gestaan.

UIT DE SCHAAKHISTORIE: DE BEZETTING (DEEL 8)

“75 jaar schaken in Hilversum” luidt de kop van een artikel in “Wij in Hilversum” van september 1962, vlot geschreven, maar in historisch opzicht een monstroom. Eind vorig jaar verscheen van de schrijver -ik neem ten minste aan, dat de M.H.M. Ros van 1962 dezelfde is als de Martin Ros van 1995- “Jakhalzen van het Derde Rijk”, een huiveringwekkend relaas over fascisten en hun broeders in het kwaad. Mijn hoop, dat er iets over schaken en vooral iets over Jungman in zou staan, bleek ijdel; op één uitzondering na waren de ten tonele gevoerde collaborateurs buitenlanders. Bij hen vergeleken, zinken de daden van Jungman in het niet en is van Harten onschuldig als een pasgeboren kind. En Euwe?

De kritiek op Euwe betrof:

- zijn deelname aan een toernooi in Boedapest, maart 1940;
- zijn match met Bogoljubov in Karlsbad, juli 1941;

- het blijven lenen van zijn naam aan de Deutsche Schachzeitung;
- zijn medewerking aan de Deutsche Schachblätter vanaf april 1941.

In de door A. Münninghoff geschreven biografie heeft Euwe op de drie eerste punten gereageerd. Het motief om naar Duitsland's bondgenoot Hongarije of te reizen was tweeledig: het toernooi werd gehouden ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van Maroczy, één van Euwe's beste schaakvrienden en Euwe was nieuwsgierig naar de situatie in de oorlogsgebieden. Het tweede argument gold ook voor Karlsbad, gelegen in het door Hitler geannexeerde Sudetenland; Euwe had daar in 1929 aan een groot toernooi deelgenomen en in 1932 een match tegen Flohr gespeeld. Van de uitnodigingen die Euwe tijdens de bezetting kreeg, accepteerde hij alleen die voor de match tegen Bogoljubov, omdat hij met deze nog een appeltje

te schillen had, om persoonlijke redenen dus. Maar het meedoen aan een toernooitje in Boedapest nog voor de bezetting, staat in geen verhouding tot het spelen van een match in bezet Tsjecho-Slowakije tegen een man, die zich -wellicht om den brode- een groot nazi-vriend toonde, net als Aljechin bij de na de oorlog ter dood veroordeelde en opgehangen Hans Frank, “de beul van Polen”, over de vloer kwam en zich zelfs een uniform liet aanmeten.

Over de Deutsche Schachzeitung zei Euwe, dat hij voor de oorlog zijn laatste bijdrage had geleverd en dat hij er nooit op had gelet, dat men zijn naam bleef voeren: “Misschien ben ik wel iets te passief geweest, wat dat betreft”. Euwe verzweeg echter, dat hij, zoals Dijkhuis in zijn “De Schaakwereld in de jaren ’40-’45” aantoont, in april 1941 medewerker van de Deutsche Schachblätter, het officiële bondsorgaan werd en dat bleef tot het twee jaar later wegens papierschaarste werd opgenomen in de Deutsche Schachzeitung.

Natuurlijk heeft Euwe hier later spijt van gekregen, maar of dit verwijtbaar gedrag was, is nog maar de vraag. Tot de match tegen Bogoljubov en de medewerking aan de Deutsche Schachblätter zal hij in het vroege voorjaar van 1941 besloten hebben. De Duitse legers schenen toen onoverwinnelijk en bij een Duitse zege zou Nederland, zo het al niet ingelijfd werd, jarenlang onder Duitse invloed blijven. Euwe was nog altijd een serieuze kandidaat voor de wereldtitel en wilde hij blijven schaken, dan moest hij voorkomen de Duitsers tegen zich in het harnas te jagen. Bovendien was Euwe bevreesd, dat de Duitsers maatregelen tegen hem zouden nemen, indien hij de antipathie, die hij ongetwijfeld tegen hen had, zou tonen. Tekenend hiervoor is de opmerking ten aanzien van zijn ziekmelding voor het toernooi

in Salzburg 1942: “Post (de “Geschäftsführer” van de Groot-Duitse Schaakbond, AP) heeft me dat niet kwalijk genomen en stopte de zaak in de doofpot, om mij niet in moeilijkheden te brengen”.

Ik vind, dat Euwe in zijn gedragingen niet veel afweek van de overgrote meerderheid der Nederlanders; bijna iedereen had weleens iets gedaan, waarvoor men zich later geneerde en op Euwe werd natuurlijk meer gelet dan op de gewone man. Kritiek hebben is niet moeilijk, schreef ik eerder en dat geldt ook met betrekking tot Euwe; net als vele anderen heeft hij in het laatste deel van de oorlog de nodige persoonlijke risico’s gelopen voor de goede zaak. Dat onterechte kritiek tot langdurige frustraties kan leiden, blijkt uit het boek dat Karel Volder schreef en in 1990 voor eigen rekening uitgaf. 550 pagina’s ingehouden emoties vanwege de negatieve reacties op hem en zo’n 500.000 landgenoten, die in Duitsland waren gaan werken in plaats van onder te duiken. Wie de waaroms wil weten, leze het boek “Werken in Duitsland 1940-45”.

Euwe speelde zijn laatste wedstrijdpartij in de oorlog op 1 oktober 1942 tegen A.J. van den Hoek, die het recht had verworven met hem om de nationale titel te spelen. Deze partij werd als Euwe’s laatste bijdrage in de Deutsche Schachblätter besproken. Euwe won de match met 8-2 en werd de eerstvolgende zondag bezocht door Th.M.E. Liket, hoofdredacteur van “De Schaakwereld”, waaraan Euwe als vaste rubriekschrijver verbonden was. Liket schreef (en dat zal Euwe niet leuk gevonden hebben), dat hij werd onthaald op koffie met suiker, melk en biscuit van “oude” samenstelling en dat terwijl al bijna twee jaar eerder in de Schakel van december 1940, ook bij een interview, als bijzonderheid viel te lezen, dat mevrouw

Euwe als directeur bij Van Amerongen

Versluis een kopje “echte” thee schonk. Eind 1942 dronk vrijwel geheel Nederland surrogaatkoffie en surrogaatthee. Maar, zoals Liket nog fijntjes opmerkte: “Wie appels vaart, die appels eet”, Euwe had het niet slecht. Dit kwam doordat hij na het schooljaar 1939/40 het leraarschap had opgegeven en administratief directeur bij het kruideniersconcern Van Amerongen was geworden. Geen slechte positie om de oorlog en vooral de Hongerwinter door te komen en evenmin om uitnodigingen van Post af te slaan, want zijn vakanties waren natuurlijk stukken korter dan voorheen. Van Amerongen was een behoorlijk groot bedrijf, bestaande uit 92 winkels en vier pakhuizen. De eigenaar, P.J. Dijkstra, kunstliefhebber en schaakvriend van Euwe had het in 1936 overgenomen, maar hij was meer belegger dan kruidenier en verkocht de zaak in januari 1950 voor acht ton aan Albert Heijn. Euwe, meer wetenschapper dan zakenman, was al eerder vertrokken om in september

1946 beroepsschaker te worden, een besluit, dat tot het einde van zijn carrière als topschaker zou leiden.

Na de spoorwegstaking (sept. '44) maakte Euwe voor van Amerongen een twintigtal vrachtwagenritten naar Friesland; heen vol met stadskinderen, die er werden achtergelaten om aan te sterken, terug vol kazen en eieren. Door een deal met een paar Duitse militairen kon Euwe meer meenemen dan waarop zijn distributiebonnen recht gaven. De Duitsers kregen 7½% van de lading, naar de ondergrondse ging eveneens een flinke partij kaas, terwijl ook de Amsterdamse ziekenhuizen meeprofiteerden. Euwe's vrienden zullen, voor zover nodig, ongetwijfeld door hem geholpen zijn; ik denk hierbij aan de leden van het voormalige Euwe-Aljechin comité, van Harten en Liket, de slavist van 't Reve, die Euwe les in het Russisch gaf, alsmede zijn Oostenrijkse schaakvriend Hans Kmoch, die met zijn joodse echtgenote de oorlog in Nederland moest zien door te komen. Euwe liep hiermede de nodige risico's, want als één der betrokkenen de mond voorbij zou (moeten) praten, kon dit Euwe zijn leven kosten. Vooral in de laatste maanden van de oorlog zijn vele arrestanten tot “Todeskandidaten” bestempeld en als represailles voor aanslagen door de Duitsers gefusilleerd.

Van den Hoek, in 1939 lid geworden van “Max Euwe”, was een groot talent en werd als zodanig door voorzitter van Harten met liefde gekoesterd. Toen hij de match tegen Euwe speelde was hij pas twintig jaar; uit twee eerdere partijen tegen Euwe had hij 1½ punt gescoord en bij de voorwedstrijden om het kampioenschap van Nederland had hij onder andere de latere internationale meesters Cortlever, van Scheltinga en Kramer achter zich gelaten. In januari 1943 won hij het Hoogovenstoernooi met 5½ uit 7

voor onder andere Koomen, A.J. Wijnans en Cortlever. Van den Hoek was al op 17-jarige leeftijd gaan studeren aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Op 13 april 1943 kwam daar een eind aan, daar hij, net als circa. 85% van alle studenten, geweigerd had de zogenaamde loyaliteitsverklaring tegenover de Duitsers te tekenen. Al op 6 mei werden de weigeraars opgeroepen zich te melden voor tewerkstelling in Duitsland, waar de meesten via het kamp Ommen terecht kwamen. Daar vond van den Hoek op 14 januari 1945 de dood, toen hij bij een bombardement iets te vroeg zijn schuilplaats verliet.

In de oorlog kwam nog een talent naar voren, C.B. van den Berg uit Leiden, ongeveer twee jaar jonger dan van den Hoek. Hij zal als zoon van een NSB-er de loyaliteitsverklaring wel getekend hebben en kon in principe blijven studeren en zich als schaker verder ontwikkelen. Men kan kinderen natuurlijk niet verantwoordelijk stellen voor de politieke keuze van hun ouders, maar die keuze kon in de oorlog wel het verschil tussen leven en sterven uitmaken. Van een klasgenoot van Van den Berg hoorde ik, dat hij geen vlieg kwaad deed, maar toch door zijn medeleerlingen gemeden werd, wat hem niet scheen te deren: hij was altijd met schaken bezig. Schaken is nu eenmaal voor velen een ideaal spel om vergetelheid bij te zoeken. Na de oorlog groeide van den Berg uit tot de openingenexpert bij uitstek en werd hij een vraagbaak voor vele collega-schaakmeesters. Als

secretaris van Euwe bewerkte hij diens “Theorie der Schaakopeningen” en redigeerde hij onder andere met Bouwmeester Euwe’s “Losbladige Schaakberichten”. Zijn woning stond voor vele schakers open en ook Donner kwam van tijd tot tijd om zijn openingskennis bij te spijkeren. Van den Berg was kennelijk zeer gezien en ik heb ook nooit enige kritiek gehoord op het feit, dat hij de schaakrubriek in “De Telegraaf” verzorgde. Die krant was door links en z.g. progressief Nederland besmet verklaard en na de dood van Van den Berg (hij stierf in 1971 op 47-jarige leeftijd) wilde geen der schaakgroten de rubriek voortzetten. Uiteindelijk nam de schaakamateur Jongsma de redactie over en het was gemakkelijk te lezen in hoeveel bochten hij zich wrong om die stap aan het schaakvolk te verkopen.

Tot slot een partijtje tussen Van den Berg (wit) en Van den Hoek, gespeeld op 6 januari 1943, waarin eerstgenoemde weinig ontzag toont voor de Nederlandse vicekampioen:

Van den Berg-van den Hoek

1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 Pc6 5.cxd5 Dxd5 6.Pf3 e5 7.Pc3 Lb4 8.Ld2 Lxc3 9.Lxc3 e4 10.Pe5 Pxe5 11.dxe5 Le6 12.Da4+ Ld7 13.Lc4 Dc6 14.Db3 Le6 15.Lxe6 fxe6 16.o-o-o Td8 17.Txd8+ Kxd8 18.Td1+ Ke7 19.Td6 Dc8 20.Db4 Kf7 21.Dxe4 Pe7 22.Df4+ Ke8 23.Da4+ Pc6 24.Kb1 Tf8 25.Dh4 Tf5 26.g4 Tf3 27.Dxh7 Kf7 28.g5 1-o.

Timman gaf onder andere simultaan tegen (vlnr) Thomas Roosenboom, Jan Nagel en Dick Dolman

We kijken zeer tevreden terug op ons jubileum in december 2011. Vrijdag 9 december was de grote dag en er stond veel op het programma.

In het begin van de middag kwamen de eerste gasten in het MEC kijken naar de expositie over “25 jaar MEC”. Daar konden later in de middag ook de partijen van de London Chess Classic (met o.a. Carlsen, Anand, Aronian en Kramnik) gevolgd worden op een groot scherm.

De overige jubileumactiviteiten vonden plaats bij onze gastvrije burens, het Holland Casino. Om 14.00 uur begon de simultaan van Jan Timman tegen genodigden en winnaars van de prijsvragen op internet. Onder de deelnemers waren de schrijver Thomas Roosenboom, de tekenaar Rupert van der Linden, kunstenaar Peter de Leeuwe, journalist Max Rebattu, muzikant Vaarzon Morel en de (oud-)politici De Lange, Nagel, Van Duijn en Dolman. Voor prijs-

winnaar Eric Spoor uit Lelystad leek het feestje al voorbij voordat het begon: hij had geen legitimatiebewijs bij zich en mocht het Casino niet in. Via een creatieve oplossing kon hij toch

Eric Spoor geeft zijn zet per portofoon door

Stellwagen tijdens de blindsimultaan

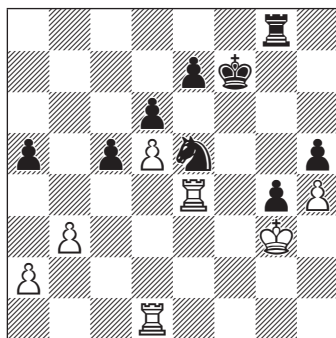
meedoen. Zittend in de hal van het Casino gaf Eric zijn zetten via een portofoon door naar Clemens Koster en Rob van Haastere (vrijwilligers van het MEC), die vervolgens de zetten een etage hoger op zijn bord uitvoerden. De schaakhistorici zullen bij deze oplossing direct denken aan de deelname van Fischer per telex aan het toernooi in Havanna 1965.

Tegelijkertijd startte Daniël Stellwagen aan zijn blindsimultaan tegen acht spelers. Onder de deelnemers waren Jan de Boer (Nederlands beste blinde schaker) en Sergio Hernandan (Nederlands beste slechtziende speler). Eerder had Daniël het bij Caissa opgenomen tegen vier – sterke – tegenstanders en in rap tempo alle partijen gewonnen. Hoewel de tegenstand nu iets zwakker was, bleek het dubbele aantal spelers een zware klus voor Daniël. Op het moment dat Daniël bij een bord was, riep hij een zet en riep de tegenstander een zet terug,

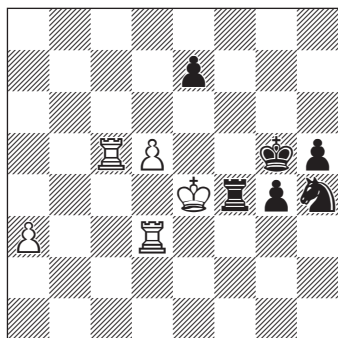
terwijl arbiter Aart Strik alles in de gaten hield. Uiteindelijk wist hij 5 partijen te winnen, speelde 2 remises en verloor hij alleen van Raoul Lemmen.

**Daniël Stellwagen - Raoul Lemmen,
MEC-jubileum 9 december 2011**

1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.Dc2 d6 5.e4 g6 6.f4
bxc4 7.Lxc4 Lg7 8.Pf3 o-o 9.o-o La6 10.Pa3
Dc8 11.e5 Pe8 12.Ld2 Pd7 13.Lc3 Pb6 14.b3 f5
15.Tfe1 Lb7 16.Tad1 Dd7 17.Pg5 Pc7 18.e6 Dc8
19.Lxg7 Kxg7 20.Pf7 Pe8 21.Pb5 Pf6 22.Pc3 La6
23.Lxa6 Dxa6 24.h3 Db7 25.Dd2 a5 26.g4 fxg4
27.f5 Txf7 28.exf7 gxf5 29.Dg5+ Kxf7 30.Dxf5
Tg8 31.h4 Dd7 32.Dxd7 Pbx7 33.Pe4 Pxe4
34.Txe4 Pe5 35.Kf2 h5 36.Kg3

(Zwart heeft voor de kwaliteit 2 pionnen en een sterk paard gekregen) 36...Pf3 37.Ta4 Ta8 38.a3 Pd4 39.Td3 Pf5+ 40.Kf4 Kg6 41.b4 Tf8 42.bxc5 dxc5 43.Txa5 Pxb4+ 44.Ke4 Kg5 45.Txc5 Tf4+

(Na 46.Ke3 Pf5+ 47.Ke2 h4 zijn zwarts pionnen erg sterk, maar leeft wit nog) **46.Ke5?** (Blind lastig te zien dat deze “actieve zet” direct verliest) **46...Pg6+ 47.Ke6 Tf6+ 48.Kd7 Pe5+ 0-1**

Ook was er 's middags een drukbezocht seminar. Vaste gast van het MEC, Nico Pos, schreef het volgende verslag in *Matiak*, het clubblad van ZSC-Saende:

Het seminar was zeer de moeite waard. Een deskundig forum, bestaande uit Geurt Gijssen (internationaal arbiter), Jeroen van den Berg (toernooidirecteur Tata en Univé), Hans Ree (grootmeester en schaakjournalist NRC) en John van der Wiel (grootmeester) boog zich onder leiding van Eric Smaling (senator en voorzitter van het MEC),

De drukbezochte seminar

over de volgende vragen:

1. Hoe kan er vals gespeeld worden in het hedendaagse schaak?
2. Welke oplossingen zijn er te verzinnen?
3. Wat vinden we van het FIDE-voorstel om meer rapid- en snelschaak te gaan organiseren?

De forumleden deelden veel van hun eigen rijke ervaringen en deskundigheid met de deelnemers, en dat leidde vaak tot een levendig en inhoudrijk debat. De discussie spitste zich vooral toe op de moderne hedendaagse schaaktechnologie, en hoe daar eventueel oneigenlijk gebruik van te maken tijdens het spelen van een partij (in casu vragen 1 en 2). Duidelijk werd dat de echte professionals op het allerhoogste niveau een enorm risico zouden nemen om te frauderen tijdens een partij. Ontmaskering zou immers leiden tot niet meer te repareren reputatieschade en het niet meer uitgenodigd worden voor topevenementen. Toch werden er wel namen genoemd van topspelers die mogelijk soms met verdachte gedragingen een partij hadden gespeeld, want het is en blijft enorm lastig een en ander aan te tonen en men moet op zijn hoede zijn voor misverstanden met verstrekende verkeerde gevolgen.

Zo vertelde internationaal arbiter Geurt Gijssen hieromtrent een mooi verhaal. Twee topspelers speelden tegen elkaar, en tijdens het uitvoeren van een zet stootte één van hen met zijn mouw een stuk om. Het was in een tijdnoodfase en degene die in tijdnood zat zette snel het stuk weer rechtop alvorens zijn klok in te drukken. Wel beklagde deze persoon zich na de partij dat de andere topgrootmeester zijn hand op de klok hield teneinde te voorkomen dat de klok werd ingedrukt voordat het omgestoten stuk weer rechtop zou zijn gezet in de eigen tijd. De arbiter verifieerde dat en de topgrootmeester in kwestie bevestigde dat hij de klok had geblokkeerd, hetgeen niet is toegestaan.

Omdat de gehele partij op video was vastgelegd, werd de video bekeken. De klok bleek echter niet te zijn geblokkeerd en de perceptie van beide heren bleek incorrect! De klok was niet geblokkeerd, en toch bevestigden beide

*KNSB-voorzitter Eddy Schuyer met Hans Böhm
op de achtergrond*

spelers dat wel. Kortom, voorzichtigheid is geboden. Na het seminar vertrouwde Bob van de Velde, één van de meest vooraanstaande bridgeverzamelaars in ons land mij toe, dat wereldtopbridge zo zijn ervaringen heeft gehad met fraude tijdens het spelen van belangrijke robbers. Schaken zou daar mogelijk wat van kunnen opsteken zo was mijn (mogelijk wat gehaaste) conclusie.

Arbiters zijn alert, en voor Tata is er altijd vooraf overleg tussen arbiters en toernooileiding zo vertelde Jeroen van den Berg tijdens het seminar. Toch maar eens aan Cor Roet voorleggen hoe hij, als toparbiter, de zaken ziet. Het is inmiddels wel duidelijk wat technologie zoal kan, en we weten allen dat de gelegenheid vaak uitnodigt. Daarom is m.i. een verdere professionalisering van het wedstrijd-schaak geen overbodige luxe. Niet alleen mobieltjes uit, maar ook spelen in een schaak spelomgeving die daarvoor is ingericht en die actief wordt gecontroleerd (net zoals

*Oprichter Leo Diepstraten ontvangt van Eric Smaling een
fraai fotoboek over 25 jaar MEC*

dat bij fysieke sporten het geval is). Over het speelt tempo aanpassen (in casus vraag 3) was iedereen het eens. Het veranderen van het karakter van de schaaksport, door het speelt tempo te verkorten, is geen reële optie en dient simpelweg te worden afgeserveerd. Heel slecht idee, dat ook door de allersterksten ter wereld wordt veroordeeld.

Na deze activiteiten was het tijd voor de druk-bezochte jubileumborrel met een groot aantal onderwerpen, die door spreekstalmeester Hans Böhm werden gepresenteerd. Allereerst heette MEC-voorzitter Eric Smaling iedereen welkom, waarna KNSB-voorzitter Eddy Schuyer het MEC feliciteerde met haar jubileum. Vervolgens werd er officieel afscheid genomen van Hans Böhm als bestuurslid terwijl Dirk Brouwer, kleinzoon van Max Euwe, werd voorgesteld als nieuw bestuurslid. Het eerste gedeelte werd afgesloten met een compilatie van beeld- en geluidsma-teriaal over het MEC in de afgelopen 15 jaar, samengesteld door Alex Koelewijn.

Daarna waren er presentjes voor de enige leven-de oprichter van het MEC, Leo Diepstraten en voor Eveline Dirksen, jarenlang het gezicht van het MEC, alsmede onze gastheren, het Holland Casino. Namens de gemeente Amsterdam sprak wethouder Maarten van Poelgeest de aanwezigen

toe, gevolgd door de presentatie van het boekje over de Schaakkaravaan. Schaker en stand-up comedian Tex de Wit zorgde voor een leuke en onderhoudende voordracht en wist het publiek aan het lachen te krijgen.

Het laatste intermezzo stond in het teken van Jan Timman die enkele dagen later 60 jaar zou worden. Allereerst kreeg Timman van Rupert van der Linden een originele tekening cadeau. Daarna was het tijd voor de presentatie van enkele nieuwe boeken van uitgeverij New in Chess. John Kuipers overhandigde Timman de door hem geschreven biografie. Vervolgens was Tim Krabbé bereid gevonden om het nieuwe boek van Timman, "The art of the endgame", in ontvangst te nemen. Omdat een van de studies ook op naam stond van Krabbé, stelde hij voor om elkaar een eerste exemplaar (voor het eerst in de geschiedenis?) uit te reiken.

Zo kwam er een ludiek einde aan een zeer geslaagde jubileummiddag. Op naar de volgende 25 jaar!

Weithouder Maarten van Poelgeest feliciteerde het MEC namens de gemeente Amsterdam

Tex de Wit zorgde voor een komische noot

Een volle zaal genoot van de grappen van Tex de Wit

Rupert van der Linden gaf Timman een originele tekening cadeau

Jan Timman en Tim Krabbé gaven elkaar gelijktijdig het eerste exemplaar

De grootmeestertrainingen zijn inmiddels een vast onderdeel geworden van onze activiteiten. Vele (inter-)nationale toppers hebben de afgelopen jaren training gegeven in het MEC: Jussupow, Dvoretzki, Stellwagen, Kogan, Marin, Rogers, Ftacnik, L'Ami, Sokolov, Seirawan, Sadler en Swinkels.

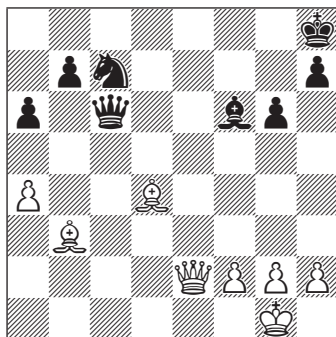

Artur Jussupow tijdens zijn MEC-training in 2012

De training van grootmeester Robin Swinkels ging over Recursief denken.

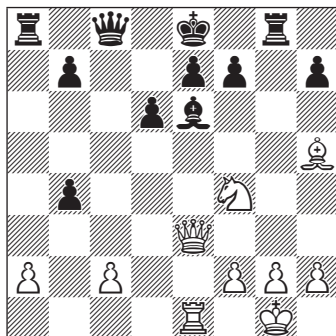
Stel je hebt een bepaalde stelling. De meest voor de hand liggende zetten werken niet. Dan zou het natuurlijk kunnen dat je een stuk slechter staat dan je zelf dacht, maar misschien heb je iets gemist. Recursief denken is eigenlijk dat je een stelling hebt, waarin je een aantal zetten evalueert. Daarna kom je erachter dat deze zetten niet werken, en ga je terug naar de beginstelling met de extra opgedane kennis. Je kan nu naar nieuwe zetten kijken met deze kennis in je achterhoofd, en misschien in de beginstelling, of ergens in het begin van je variant een sterke zet vinden, die misschien niet zo voor de hand ligt.

Vaste deelnemer Ton van Heijden (BSG, Bussum) heeft een paar voorbeelden geselecteerd.

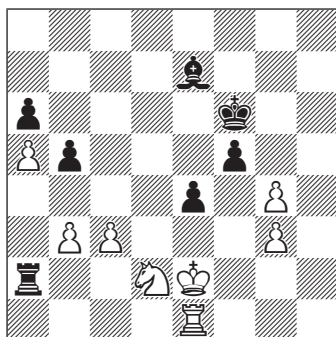
[1] Swinkels

Wat is wits beste voortzetting?

[2] Swinkels

Wat is zwarts beste voortzetting?

[3] Jussupow

Wat is zwarts beste voortzetting?

Oplossingen op pagina 30 in deze Nieuwsbrief.

Zaterdag 2 juni om 11.00 uur op het Max Euweplein

Zaterdag 2 juni zal op het Max Euweplein een ongebruikelijk spelletje schaak met levende schaakfiguren te zien zijn. Het wordt een zo nu en dan ook zeer heftige dans die gespeeld wordt door leerlingen van de School uit Bystré uit Oost-Bohemen. Een spelletje schaak ziet er over het algemeen altijd heel rustig uit. Twee personen die uren stilte tegenover elkaar zitten en omstanders die meekijken en met hun vinger voor de mond manen om vooral stil te zijn en de concentratie van de spelers niet te storen. In de schaakdans laten de jonge dansers uit Bystré zien wat er echt op dat bord gebeurt. Het bord staat in vuur en vlam. Het witte paard dat de zwarte koningin aanvalt wordt een dramatisch gebeuren. De choreografe is uitgegaan van de

emoties van de spelers zelf. Dat maakt het tot een prachtige en meeslepende voorstelling.

In dit project proberen de makers drie werelden met elkaar te verbinden. Drie kunsten: de dans, ontwerp en realisatie door middel van kostuums en beeldhouwkunst. De dragende pilaar is het zoeken naar contrasten in kleuren, in het gebruik maken van licht en schaduw, in de expressie van de strijd tussen goed en slecht. In de choreografie treden 25 leerlingen op in de leeftijd van 7 tot 20 jaar. Er wordt gedanst op een schaakbord met de afmeting 7½ bij 7½ meter. Een expressieve muzikale collage die 25 minuten duurt, geeft vorm aan wat er op het schaakbord gebeurt. De schrijvers proberen de spelregels van het schaakspel aan te houden maar de muziek zet soms ook meer schaakstukken in beweging en daarmee wordt het dramatische in de dansstrijd beklemtoond. Zoals verwacht mag worden gezevierd het goede.

De voorstelling begint om 11.00 uur en duurt 25 minuten. Het Tsjechische gezelschap zal onder auspiciën van de Tsjechische ambassade optreden in Den Haag en in schaakdorp Wijk aan Zee, waar jaarlijks het fameuze Tata Chess Tournament wordt gespeeld. Tata heeft de reis van het gezelschap naar Nederland mogelijk gemaakt.

EUWE-RING

De uitvoering op het Max Euweplein wordt gesponsord door het Max Euwe Centrum, de ondernemersvereniging Max Euweplein en de Schaakbond Groot-Amsterdam. Bert Kisjes en Carin Giesen hebben deze uitvoering georganiseerd.

In 2012 zal Genna Sosonko de Euwering doorgeven aan de volgende houder, die de ring zal ontvangen voor zijn grote verdiensten voor het schaken in het algemeen en het jeugdschaak in het bijzonder. Dat was het motto van de Nederlandse Gasunie in 1976, toen zij de ring aan de 75-jarige Max Euwe gaf.

Genna Sosonko toont de zojuist ontvangen Euwering

Euwe heeft inmiddels vijf opvolgers gehad:

Max Euwe	(1977)
Hans Bouwmeester	(1983)
Jan Timman	(1991)
Hans Böhm	(1996)
Hans Ree	(2001)
Genna Sosonko	(2007)
???	(2012)

BOEKENBEURS

Op zaterdag 12 mei is onze halfjaarlijkse boekenbeurs. Door diverse schenkingen hebben we dit keer een extra groot aanbod!

We zijn open van 11.00-14.00 uur. Particulieren kunnen tot woensdag 9 mei een tafel reserveren: euwemec@xs4all.nl of 020-6257017.

CINÉMAX

Een bijdrage van Remco Hillebrandt

Programma CinéMax filmmiddag

Zaterdag 14 april van 12.00 tot 16.00 uur

Alweer de derde filmmiddag waarin we een selectie uit ons audiovisueel archief tonen. Deze keer aandacht voor documentaires van Nederlandse bodem. In de lage landen is veel schaakgeschiedenis geschreven. Een dergelijke geschiedenis voltrekt zich niet in het luchtledige. Er bestaat dan ook een behoorlijke schaakcultuur en schaaktraditie in ons land. Het mag geen wonder heten dat verschillende documentairemakers geprobeerd hebben om deze wereld in beeld te brengen.

De drie documentaires (in zaal 1) vormen een caleidoscoop van de Hollandse schaakcultuur door de jaren heen. Verder is er ook ruimte voor de zogenaamde hoge cultuur. Daarnaast (in zaal 2) twee klassiekers uit de wereldcinema zullen worden vertoond. We zien hoe het schaakspel door cineasten is verwerkt in filmkunst.

Zaal 1 “Hollandse schaakcultuur”

12.00-12.30 25 jaar MEC (2011)

Een door onze vrijwilliger Alex Koelewijn gemaakte compilatie van beeld- en geluidsmateriaal over de geschiedenis van 25 jaar Max Euwe Centrum.

12.30-13.15 De liefde voor hout (1979)
Sfeervol tijdsdocument van de Nederlandse schaakwereld eind jaren 70. Max Pam spreekt met Max Euwe, Hein Donner, Hans Ree en voornamelijk Jan Timman over schaken en aanverwante zaken.

13.30-14.45 Strategie en intrige (Jop Pannekoek, 1997)
Uitgebreide reportage over het WK-schaken nieuwe stijl dat plaats vond te Groningen in 1997. Een stukje schaakgeschiedenis en Jan Timman interviewt verschillende topschakers.

15.00-16.00 Schaken is fun
(Mart Bloem, 2011)
Goed verzorgde documentaire dat een feest der herkenning is. De maker geeft een persoonlijke inkijk in de wereld van schakers. In het bijzonder in die van het clubleven van de schaakverenigingen D4 en Rode lopers uit Oosterhout.

Zaal 2 "Schaken in de cinema"

12.00-13.15 8 x 8: A Chess Sonata in 8 Movements (Kurt Richter, 1957)

Bijzondere experimentele film die een samenwerking is van verschillende wereldberoemde kunstenaars. Onder andere Jean Cocteau, Max Ernst, Marcel Duchamp en Alexander Calder deden een bijdrage. In elk van de acht delen wordt aan het werk gegaan met het gegeven schaken.

13.30-15.15 Het zevende zegel
(Ingmar Bergman, 1957)

Mooie zwart-wit film waarin een kruisvaarder terugkeert in een door de pest verwoeste vaderland. Gedurende een laatste schaakpartij met de dood wil hij voor eenmaal in zijn leven iets zinvols doen. Hij ontmoet een reizend gezelschap met wie hij op weg gaat naar zijn slot.

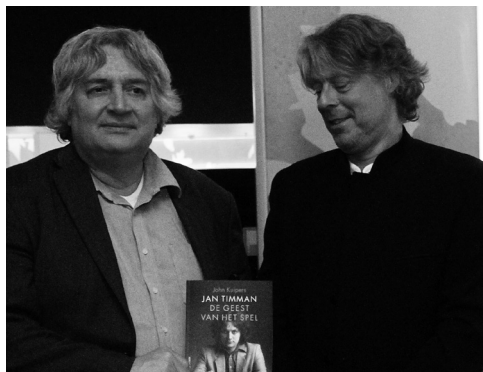
BOEKEN EN RECENTE AANWINSTEN

Een bijdrage van Evert-Jan Straat

De volgende uitgaven ontving het MEC van uitgeverij New in Chess.

John Kuipers: *Jan Timman. De geest van het spel*. New in Chess, 2011. 255 pagina's. € 24,50

Ter gelegenheid van zijn zestigste verjaardag heeft journalist John Kuipers een biografie over Jan Timman gepubliceerd. Hij beschrijft de avontuurlijke jaren van Timman, toen deze begin jaren zeventig met Hans Böhm en een schaakvriend door Europa toerde. Misschien is dat niet de meest efficiënte manier om je talent te ontwikkelen maar spelenderwijs behaalt hij in 1974 op 22-jarige leeftijd de grootmeestertitel. Timman noemt zichzelf in die tijd lui. Pas in

Jan Timman met zijn biografie John Kuipers

1978 na zijn huwelijk gaat Timman hard aan de schaakstudie om het beste uit zichzelf te halen. Hij komt in de strijd om het wereldkampioenschap heel ver maar Karpov blijkt uiteindelijk

een onoverkomelijke hindernis. Ondertussen veroorzaakten Timmans successen een ware schaakhype in Nederland. Zonder Timman was er in 1977 geen Interpolistoernooi van de grond gekomen. De ontstaansgeschiedenis van dit toernooi wordt uitvoerig uit de doeken gedaan. En zonder zijn avontuurlijke spel en strijd lust waren er niet tien KRO-tweekampen gehouden, die jaarlijks honderden mensen naar Hilversum lokten. Kortom, heel schaakminnend Nederland heeft van zijn prestaties geprofiteerd. Het is goed dat deze glorie tijd van het schaken in deze biografie is vastgelegd.

Jan Timman: *The Art of the Endgame. My Journeys in the Magical World of Endgame Studies.* New in Chess, 2011. 269 pagina's. € 24,95

Tijdens zijn actieve loopbaan heeft Timman zich al beziggehouden met het componeren van eindspelstudies. Het afgelopen jaar heeft Timman de tijd gevonden zich grondig in de verschillende thema's van de eindspelstudie te verdiepen. Voor deze uitgave heeft hij de interessantste voorbeelden geselecteerd. Een groot aantal van deze studies is van zijn hand. Een kenner als Yochanan Afek noemt het componeren van eindspelstudies de poëzie van het schaakspel en het wedstrijdschaak het proza! Zo is een uitgave ontstaan die interessant is voor de liefhebber van de eindspelstudie maar ook voor de partijspeler met oog voor de schoonheid van het schaken. Het schrijven ervan noemt Timman één van de gelukkigste jaren van zijn leven. Het zou mooi zijn wanneer Timman zou besluiten hierna een boek samen te stellen met een selectie van zijn beste partijen en een overzicht van zijn carrière.

Valeri Bronznik: *1.d4 – Beat the Guerrillas! A Powerful Opening Repertoire Against Annoying Black Sidelines.* New in Chess, 2011. 272 pagina's. € 22,95

Dit openingsboek behandelt afwijkende systemen waarmee de witspeler slechts sporadisch wordt geconfronteerd. Er zitten scherpe gambietopeningen tussen zoals het Albin Tegengambiet, het Schara-Hennig Gambiet en het Boedapester Gambiet maar ook rustiger openingen zoals de Baltische verdediging (1.d4 d5 2.c4 Lf5), de Black Knights' Tango (1.d4 Pf6 2.c4 Pc6) de Engelse verdediging (1.d4 e6 2.c4 b6) en de Keres verdediging (1.d4 Pf6 2.c4 Lb4+). In totaal worden 19 systemen behandeld en aan het eind van elk hoofdstuk wordt een genuanceerde conclusie getrokken. Een interessante uitgave voor een brede groep van clubschakers.

Vladimir Barsky: *The Ragozin Complex. A Guide for White and Black.* New in Chess, 2011. 351 pagina's. € 24,95

Het Ragozin-systeem (1.d4 Pf6 2.Pf3 d5 3.c4 e6 4.Pc3 Lb4) leidt vaak tot scherpe varianten, die door topspelers uit heden en verleden zijn toegepast. In zeven hoofdstukken worden alle aanmerkelijke voortzettingen op de vijfde zet van wit uitvoerig behandeld. Spelers als Fischer, Tal, Botvinnik en tegenwoordig Aronian, Carlsen en Kramnik hebben dit systeem met succes gespeeld. En in de recente WK-tweekamp tegen Koneru was de Chinese Hou Yifan er succesvol mee. Is er een betere aanbeveling denkbaar?

New in Chess Yearbook 101. New in Chess, 2011. 247 pagina's. € 29,95.

In zijn vaste rubriek behandelt Joel Benjamin Neutralizing 1.d4, the Champions' Way en laat zien hoe Kramnik en Anand op 1.d4 reageren. De 32 openingsvarianten bevatten bijdragen van onder andere Van der Wiel, Mikhalevski, Andriasian, Gupta, Ikonnikov, Lukacs/Hazai, A. Kuzmin, Adorjan/Vegh, Moskalenko en Marin/

Stoica. Ten slotte bespreekt Glenn Flear enkele nieuwe uitgaven. Obudchuk: The Four Knights Game; N. Pedersen: Play the Benko Gambit; Various authors: Experts on the Anti-Sicilian en G. Jones: How to beat the Sicilian defence.

Van Jan Postma ontvingen wij twee publicaties in de serie Rare and Unpublished Chess Tournaments and Matches.

A.J. Gillam: Margate 1936 (1 Flohr 2 Capablanca) Ostende 1936 (1 Lundin). 84 pagina's. € 12,75

J. Postma: Four Dutch Tournaments 1933. 72 pagina's. € 11,40

Een bezoek van Spielmann aan ons land was de aanleiding voor het organiseren van twee zeskampen in Rotterdam (1 Spielmann 2 Landau) en in Amsterdam (1 Euwe 2 Spielmann). In juli vond een zeskamp plaats in Rotterdam (1/2 Oskam, Tartakower) en in Scheveningen werd ter ere van het 60-jarig bestaan van de schaakbond een achtkamp gehouden (1 Flohr 2/3 Bogoljubow, Maroczy). Dankzij zijn minutieuze onderzoekingen heeft Postma heel wat onbekend partijmateriaal boven water gehaald.

Ten slotte ontving het MEC:

Toernooiboek Schaakfestival Groningen 2011. 98 pagina's. € 12,50

Dit toernooiboek geeft door een verzameling van artikelen, analyses, rondeverslagen, foto's en de eindstanden van alle groepen een leuke impressie van dit traditionele toernooi rond Kerstmis.

Op een haar na eeuwig schaak... Geschiedenis Schaakclub Haren 1915-2010. 267 pagina's. € 29,75

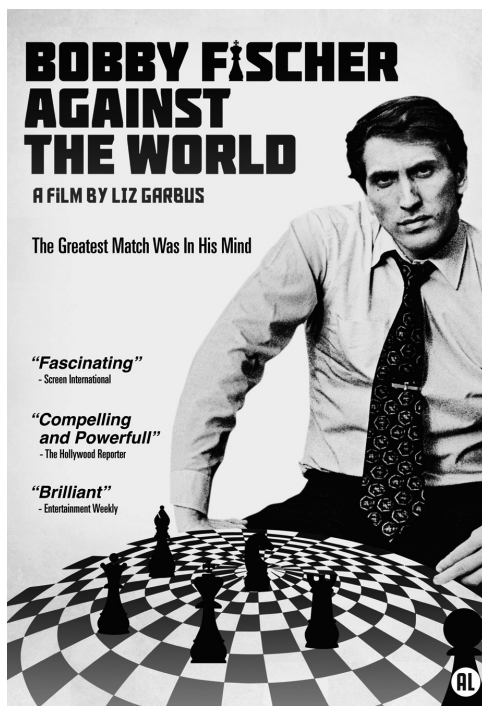
Een fraai uitgevoerd jubileumboek van een club met een rijk verleden.

Een bijdrage van Remco Hillebrandt

Van Living Colour Entertainment ontvingen we de dvd "Bobby Fischer against the world". 83 minuten, vanaf € 12,99.

Het onbegrepen genie, Fischer

Vorig jaar besloot een IJslandse rechter dat Miyoko Watai als echtgenote en weduwe recht had op de erfenis van Fischer. Een goede tijd om een film uit te brengen moet men gedacht hebben bij productiemaatschappij HBO. Het werd: "Bobby Fischer against the world". Een treffen-de titel want deze documentaire schetst inderdaad een beeld van de eenling die het opneemt tegen de maatschappij. Maar er is meer te zien. De gelauwerde documentairemaakster, Liz

Bobby Fisher against the world

Garbus, neemt ons mee op een zoektocht naar de mens achter de legende.

Het begint allemaal met een wonderkind onwennig voor de camera. Gaandeweg horen we meer en meer over de achtergronden van de familie Fischer. Opgegroeid in het naoorlogse Amerika van McCarthy geeft hij als jongen al blijk van een bijzondere belangstelling voor samenzweringstheorieën. Iets dat hem in zijn verdere leven zal blijven volgen. Uiteraard word er ook dieper ingegaan op de moeilijkheden rond de WK-match van 1972. In deze match zou het over veel meer gaan dan een spelletje schaak, namelijk een confrontatie tussen het vrije Westen en het Oostblok. We zien duidelijk Fischer's worsteling met de schaduwzijde van de roem en de immense druk waaraan hij bloot staat. Dan volgt de onvermijdelijke neergang. Zijn wereldtitel wordt hem ontnomen, de sekte waar hij zijn heil zocht, blijkt een desillusie. De man raakt steeds meer in een isolement en houdt er uitgesproken antisemitische denkbeelden op na. Garbus toont een parallel met Paul Morphy en suggereert dat schaken en waanzin iets met elkaar hebben. Het verhaal is dan echter nog niet ten einde. Romantische gevoelens voor een Hongaarse schaakster brengen Fischer in 1992 weer terug aan het schaakbord met Spassky. Hij overtreedt daarmee een Amerikaans handelsembargo op Joegoslavië. Vanaf dat moment hangt hem een geldboete en gevangenisstraf boven het hoofd. Op de vlucht en stateloos zwerft hij lange tijd over de wereld. Na de aanslagen van 11 september horen we zijn tirade tegen de VS. Enkele jaren later haalt hij weer het nieuws als hij op een Japans vliegveld wordt gearresteerd. Uiteindelijk wordt hij overgedragen aan IJsland, dat hem burgerschap verleent. Beelden uit de film "Bobby Fischer and Me" tonen hoe hij hier zijn laatste levensjaren slijt. Het slotwoord is aan de jonge Bobby, van vlak voor het behalen van de wereldtitel. Een

interviewer vraagt hem naar zijn jeugd.

Liz Garbus heeft het beschikbare beeld en geluidsmateriaal, de foto's en interviews vakkundig aan elkaar gesmeed. De fragmenten zijn goed gekozen, de beelden spreken voor zichzelf en de film vormt een mooi afgerond geheel. "Fischer against the world" is onderhoudend. Een documentaire die ondanks de uitgebreide stroom aan informatie blijft boeien. In de bonte stoet aan schakers, experts, kennissen en vrienden die voorbij trekt zijn een aantal verassingen te ontdekken. Henry Kissinger doet bijvoorbeeld een zegje en schaakarbiter Lothar Schmid komt aan het woord. De foto's die Harry Benson van Fischer maakte zijn echt bijzonder. Ook is het leuk om de beroemde woorden: "I don't believe in psychology, but in good moves" uit zijn eigen mond te zien komen. Voor schakers zullen de meeste feiten en meningen bekend zijn. Misschien dat voor hen de film soms wat te snel gesneden is en iets belerend of oppervlakkig overkomt. Deze documentaire is ook bedoeld voor een breed publiek. In deze opzet is hij zeker geslaagd. Geslaagd, door de inkijk in die esoterische wereld van het schaak en door het feit dat de Fischer van 1972 zo ontzettend mediageniek is. Toch, vooral ook geslaagd omdat dit levensverhaal zich laat lezen als een klassieke tragedie. Een koning die ten val komt. Op een liefdevolle en bedachtzame wijze toont Garbus ons de tragische held. Zo leeft een legende voor schakers verder.

LEZERREACTIES

Dit keer enkele reacties naar aanleiding van ons jubileum in december.

Nog bedankt voor gisterenmiddag! Heb een heerlijke middag gehad. Dankzij mijn snelle sneven tegen onze grootmeester, heb ik de hele middag de blindsessie van dichtbij kunnen meemaken.

Geweldig! Vooral de afwikkeling van het eindspel aan het laatste spelende bord was zeer leerzaam. De zwartspeler die best wel goede zetten deed volgens de omstanders- waaronder sterkere spelers dan ondergetekende - werd heel rustig van het bord geschoven.

Bedankt en tot ziens, Tom Prent

Ik heb zelden zo'n leuke schaakmiddag meegemaakt. Mijn complimenten!
Geurt Gijssen

Complimenten voor het boekje De Schaakkaravaan, dat ik vrijdag mocht ontvangen.

Ik heb het zojuist met plezier gelezen.

Karel van Delft

Met heel veel plezier kijken wij terug op de viering van het jubileum van het Max Euwe Centrum. Graag willen wij je dankzeggen voor de hartelijke ontvangst in het MEC waar we nog een keer met eigen ogen hebben ervaren dat het Max Euwe Centrum leeft bij de schakers. Wellicht wil je onze dank overbrengen op de betrokken medewerkers.

Ook de activiteiten in het Holland Casino hebben wij met plezier bijgewoond. Het was leuk om daarbij weer allerlei bekenden te ontmoeten en weer eens bij te praten.

Met hartelijke groeten, Lies en Ruud Wille

SCHAAKKARAVAAN

In december 2011 eindigde ons schoolschaak-project De Schaakkaravaan en onze ervaringen en tips hebben we gebundeld in een boekje. Tijdens de jubileumviering werd het eerste exemplaar door Hans Böhm (ambassadeur van het project) en Eddy Sibbing (projectleider) uitgereikt aan Florian Jacobs en Rupert van der Linden. Florian is een van de schaakleraren die voor ons de lessen op scholen heeft verzorgd. Daarnaast heeft hij een interessant artikel geschreven over schaakles op witte en zwarte scholen, dat in het boekje is opgenomen. Rupert van der Linden heeft voor het project fraaie tekeningen gemaakt die niet alleen in het boekje te zien zijn, maar ook op de T-shirts en

Hans Böhm, Florian Jacobs, Eddy Sibbing en Rupert van der Linden met het eerste exemplaar.

de tekeningen van het project. Geïnteresseerden kunnen het boekje bij het MEC aanvragen.

Momenteel hebben we een expositie over
“25 jaar MEC” in onze wisselvitрины.

Vrijdag 11 mei wordt de expositie over het

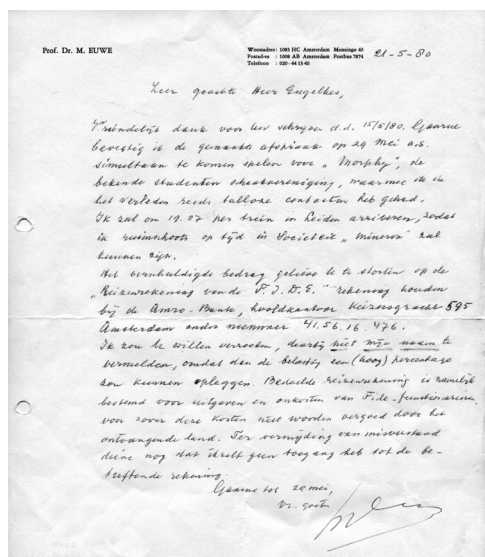
befaalde toernooi Curaçao 1962 geopend.
Van Alex Roose hebben we het archief van dit
toernooi gehad, waar deze expositie grotendeels
op gebaseerd is.

UIT DE OUDE DOOS

In deze rubriek staan we stil bij bijzondere
issues uit het verleden. Met name in ons eigen
archief lopen we regelmatig tegen artikelen,
foto's of attributen aan die we graag aan een
groter publiek willen tonen. Uiteraard zijn
bijdragen van anderen ook welkom.

Deze keer een brief van Euwe aan studenten-
vereniging Morphy. In de vorige Nieuwsbrief
kwam het Euwefonds ter sprake. Hieronder een
voorbeeld hoe Euwe gelden voor dit fonds wist
te verwerven.

De tekst van nevenstaande brief was:

De brief van Euwe aan Engelkes

SCHENKINGEN

De afgelopen maanden heeft het MEC weer vele schenkingen gekregen. Schaakboeken van Jeroen Vuurboom, Theo Huijzer, mevrouw Lonis en de heer Van der Leest. Vooral de collecties van de Huijzer en Lonis waren bijzonder fraai en groot.

Jan Gerritsen schonk ons wat beeldmateriaal, terwijl Rudolf Rijnveld en Peter Weenink bijdragen leverden voor onze expositie over Curaçao 1962.

Een bijzonder schenking kregen we van de heer Thier uit Eindhoven. Hij schonk het MEC een Delftsblauw bord waarop een denkende schaker te zien is. De plateelbakkerij uit Schoonhoven heeft het bord gemaakt voor het “Nationaal schaak-tournooi Leiden” dat van 21 oktober tot 2 november 1946 verspeeld werd.

Namens het MEC danken we alle gulle schenkers.

Op onze website staat een grote collectie partij- en van Euwe, maar die is zeker niet compleet!

Het geschenken Delftsblauwe bord

EUWE-PARTIJEN

We willen daarom de partijverzamelaars onder onze lezers oproepen om ons ontbrekende partijen op te sturen. We zijn vooral op zoek naar “echte partijen” gespeeld door Euwe, al zijn partijen uit simultaans of demonstratiepartijen ook welkom.

Van Tom de Ruiter kregen we bijvoorbeeld al de twee partijen die hij in de KNSB-competitie tegen Euwe heeft gespeeld.

Max Euwe - Tom de Ruiter
BSG-Rotterdam, 1 mei 1976

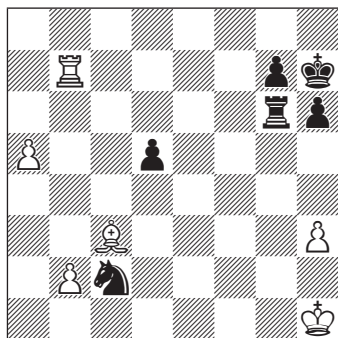
1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.Lb5+ Ld7 4.a4 Pf6 5.Pc3 g6
6.e5 dxe5 7.Pxe5 Lg7 8.Df3 Dc8 9.Pd5 Lxb5

10.axb5 Pbd7 11.Pc4 Pxd5 12.Dxd5 0-0 13.0-0
Pf6 14.De5 Te8 15.d3 b6 16.Lg5 Dd7 17.Lxf6
Lxf6 18.De4 Dxb5 19.Ta3 Ted8 20.Tfa1 Kg7
21.g3 h5 22.h4 De8 23.Pxb6 Lxb2 24.Pxa8 Lxa1
25.Txa1 Txa8 26.De5+ f6 27.Dxc5 Dd7 28.d4
Kf8 29.Ta6 Tc8 (In deze gelijke stelling for-
ceert Euwe nu remise door eeuwig schaak. Een
fraai resultaat voor De Ruiter.) 30.Txf6+ Kg7
31.Txg6+ Kxg6 32.Dg5+ -

Max Euwe - Tom de Ruiter
Rotterdam-BSG, 2 juli 1981

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6
6.Le2 e6 7.0-0 Le7 8.f4 Pbd7 9.Kh1 0-0 10.De1
Dc7 11.Dg3 Kh8 12.Le3 b5 13.Lf3 Lb7 14.e5 Pe8

15.Lxb7 Dxb7 16.Tad1 Tc8 17.f5 Pxe5 18.fxe6
 fxe6 19.Txf8+ Lxf8 20.Pxe6 Pf6 21.Pxf8 Txf8
 22.Ld4 Dc6 23.a3 Pe4 24.Dh4 Pxc3 25.Lxc3 Dc4
 26.Dxc4 Pxc4 27.Kg1 Td8 28.Te1 h6 29.Te7 Pe5
 30.Ta7 Td7 31.Txa6 Pc4 32.Ta8+ Kh7 33.Tb8 Tf7
 34.Txb5 Pe3 35.h3 Tf1+ 36.Kh2 Tf2 37.Kh1 Txb2
 38.a4 Tg6 39.a5 Pxc2 40.Tb7 d5

De 80-jarige Euwe wikkelt nu fraai af:
 41.Txg7+ Txg7 42.Lxg7 Pb4 43.Lc3 Pa6 44.Kg2
 Kg6 45.Kg3 1-0

Het zou een van Euwe's laatste serieuze partijen
 worden: een half jaar later overleed hij.

GASTENBOEK

Een bijdrage van Cor ten Woude

Erg leuk om eens te zijn en te zien.
 Veel langs gelopen, nooit binnen geweest.
 Ten onrechte dus!
 Succes en hou Euwe's naam in ere.
 Jos Uiterwijk

Leuk Museum!
 Nog 2 boeken achtergelaten van het kandida-
 tentoernooi 1962 Curaçao van fam Weenink sr.
 Ga zo door!
 Peter & Susette Weenink uit Soest

Geweldige ontvangst van Eddy & Cor tijdens
 ons bezoek ter gelegenheid van aanbieden
 jubileumboek
 Schaakclub Haren
 Harry Gielen en Thomas Hiemstra

Geweldige collectie schaakboeken, een aange-
 name studie omgeving en prettige gastvrijheid.
 Dank. Ewout Smits

Geweldig en charmant ontvangen
 Schaakvereniging Trio – 80 jaar
 Bert de Weerd

Alle leden van schaakverenigingen zouden
 donateur moeten worden van het Max Euwe
 Centrum. Goed voor onze sport!
 Kees Mijderwijk uit Utrecht

Na 30 jaar in de buurt gewoond te hebben, toch
 eens binnengelopen. Leuke herinneringen aan mijn
 schakende vader opgehaald. Fijne rondleiding.
 J. Deinssen uit Amsterdam

Thank you for you warm welcome. This is a
 lovely museum and we will be back!
 Rob and Susanna from Ireland

Fantastisch dat er een plek is voor deze geschiedenis en informatie over schaken.

Aad

De foto's en alles daarom heen, laten zien hoe goed Max Euwe zijn werk heeft achtergelaten. Hij leeft dus nog. Proficiat aan alle medewerkers. Harry P.

We brachten een onverwacht bezoek . Hartelijk bedankt voor de gastvrije ontvangst.
Cor Lazeroms Voorzitter jeugdleider SV Eeuwig Schaak uit Rucphen

Thank you very much from Ecuador, this is a great museum, it's shown us so many details we did not know, Felicitaciones.

Chess Heaven!
World Chess Champion!
Thanks a lot for the tour!

I have enjoyed it really – next Time in Amsterdam, I shall surely come back.
Achille

Great museum, I like it very much
I am from Estonia, Keres was also.
Erwin Liebert

Een hele gezellige duik in de historie der 64 velden en Max Euwe's enorme bijdrage tot de popularisering van deze denk-goed-na-dicipline in de Lage Landen.

Jean –Luc De Ceuster
Schaakkring Anderlecht Forever

Will Garcia y Daryl Prieto hemos tenido muy buenos ratos aquí y nos han tratado muy educadamente. Un sitio Digno de Ver.
Thanks for everything
Daryl and Will

Thanks from Greece, K.Prentos

Mijn kinderen en 2 broers zijn in de oorlog hier geweest.

The best chess museum I have ever been!
Thanks for the nice guided tour! Antonis & Tzitzis

Coolest museum in Amsterdam
Calle Erlandsen Lund Zweden

Great museum, a must-go place for all chess players!
Thanks for the tour!
Very much appreciated!
This improves my knowledge about chess!
S.H. Quek Malaysia

Fantastic place in Memory of a great person &

I find the chess screen via internet, I don't play, but my family find the museum is very interesting!
I speak about at home in Leipzig, Bedankt
Andrea Wesend

Very Interesting! Very friendly
Nice chess game.
Venkatesh from Mumbai, India

Een bijdrage van Albert Riemens, penningmeester van het MEC

Eric Smaling toont het vriendenbord, terwijl Albert Riemens uitleg geeft over de "Vrienden van Euwe"

Begin 2011 is het Max Euwe Centrum (MEC) een Vriendenactie gestart. Vrienden van Euwe doneren een bedrag vanaf € 500 per jaar en leggen dit vast in een akte voor een periode van 5 jaar. Op deze wijze versterken de Vrienden de financiële positie van het MEC.

We mogen gerust zeggen dat de Vriendenactie tot nu toe succesvol is verlopen met inmiddels 10 Vrienden in totaal. Zij zorgen samen voor een kleine € 10.000 per jaar en dat is geld dat we hard nodig hebben. Het is namelijk zeer moeilijk

om vanuit het bedrijfsleven sponsoring voor meerdere jaren vast te leggen. Vrienden zorgen wel voor die zekerheid. Op 9 december werd in het Holland Casino (met bijzondere dank aan deze sponsor) het Vrienden-schaakbord gepresenteerd, we hopen dat nog vele velden bezet zullen worden!

Graag wil ik u informeren over de Geefwet die 20 december 2011 door de Eerste kamer is aangenomen. Met de Geefwet wil de overheid giften aan Culturele instellingen en organisaties door particulieren stimuleren. Het MEC is een algemeen nut beogende instelling (ANBI) en is in januari 2012 door de belastingdienst aangemerkt als een culturele ANBI. Dit is goed nieuws voor de Vrienden en het MEC want dat betekent dat vanaf 2012 125% van de donatie kan worden afgetrokken van het belastbaar inkomen, zonder dat de 1% drempel voor giften van toepassing is. Als je bv. 52% zou mogen aftrekken betekent dit dat je bij een donatie van € 1.000 i.p.v. € 520 (52%) € 650 retour krijgt ($1,25 \times 1.000 \times 52\%$). Een donatie van € 1.000 kost een Vriend netto dus € 350, € 500 kost netto € 175 etc. Mooier kunnen we het niet maken is een bekend motto van de belastingdienst, ik sluit me daar als penningmeester graag bij aan! Let wel dit is de regel voor 2012 tot en met 2016.

Als donateur zijn we u zeer erkentelijk. Mocht u uw donateurschap in een "Vriendenrelatie" willen omzetten neem dan gerust contact op met Eddy Sibbing. Indien er schakers in uw omgeving zijn die mogelijk ook sympathie voor het MEC hebben en wellicht Vriend van Euwe zouden willen worden: aarzel niet om ze te benaderen. We hebben op het MEC flyers beschikbaar om potentiële Vrienden te informeren, zie ook onze website (www.maxeuwe.nl/steun/).

DONATEURS

In ons jubileumjaar 2011 hebben onze donateurs uiterst gul gedoneerd: we ontvingen meer dan € 19.000! Uiteraard hopen we dat we ook de komende (25) jaren op u kunnen rekenen!

SPONSOREN

De activiteiten van het MEC worden mogelijk gemaakt door: de Koninklijke Nederlandse Schaakbond, de gemeente Amsterdam, de Vrienden van Euwe, schenkingen en bijdragen van onze donateurs.

Bijgaand de acceptgiro voor uw donatie voor 2012. Jammer genoeg hebben we de donateurs die 2010 en 2011 niets hebben gedoneerd, moeten afvoeren.

Ook krijgt het MEC (im)materiële steun van: Sequoia, Deloitte, Holland Casino, New in Chess, Ondernemingsvereniging Max Euweplein, PriceWaterhouseCoopers, Schaak & Go winkel Het Paard, Managementboek.nl en diverse uitgeverijen.

TALENTENPLAN

Het talentenplan uit 2007 om jeugdige schakers te scouten en op te leiden tot de top is bij gebrek aan voldoende sponsors niet ten uitvoer gebracht. De twee gevonden sponsors, Deloitte en Managementboek.nl, gingen akkoord met een andere besteding van het sponsorgeld.

Zodoende hebben we in 2012 de Max Euwe Matches kunnen organiseren, waarin jeugdige toppers het op konden nemen met gerenommeerde grootmeesters: Giri-Short, Van Kampen-Ftacnik, Bok-Seirawan, Schut-Siebrecht en Haast-De Vreugt. Anne Haast en Lisa Schut hebben intussen hun debuut gemaakt in het Nederlands team, Robin van Kampen is grootmeester geworden, Benjamin Bok is hard op weg om grootmeester te worden en Anish Giri behoort al tot de wereldtop. Hopelijk hebben deze matches een steentje bijgedragen aan hun progressie. Managementboek.nl was zelfs bereid om Anish Giri verder te ondersteunen en zodoende kon hij een trainingskamp in Frankrijk beleggen met zijn trainer Chuchelov en in februari 2012

zelfs een trainingssessie met niemand minder dan Gari Kasparov! Anish schreef het volgende verslag op zijn website:

“Al met al ben ik erg blij en dankbaar dat Garry Kimovich zo vriendelijk was...”

“Onlangs had ik de geweldige gelegenheid om de legendarische wereldkampioen Garry

Gari Kasparov in het MEC (2008)

Kasparov te ontmoeten. Er was een korte ontmoeting in Duitsland geregeld (Garry Kimovich was op weg naar het Europese Parlement in Straatsburg) en ik had een gouden kans om te horen wat een van de sterkste schakers ooit te zeggen had over mijn schaken.

Ik voelde me nogal gevleid dat Garry Kimovich aandachtig de meeste van mijn partijen had doorgespeeld en dat hij zijn indrukken gaf van de interessantste partijen. Zo kwamen enkele door mij niet opgemerkte resources aan het licht: bovendien wees hij op mijn sterke en zwakke punten, iets wat zeker van nut zal zijn in mijn toekomstige schaakcarrière.

Het was ook een geweldig gevoel om een aantal fascinerende stellingen samen met Garry Kimovich te analyseren, en ik was verbaasd om te zien hoe snel hij met ideeën komt, ook nu hij zelf gestopt is met wedstrijdschaak en al heel

wat jaren niet meer gespeeld heeft.

De inzichten van Garry Kimovich in schaken in het algemeen, en in zaken die er op de een of andere manier mee te maken hebben, en zelfs onze informele gesprekken tijdens het avondeten, zullen me zeker zeer helpen.

Al met al ben ik erg blij en dankbaar dat Garry Kimovich zo vriendelijk was een plekje in te ruimen in zijn hectische agenda voor een korte ontmoeting.

Last but not least, wil ik mijn supporters bedanken, Managementboek.nl and Simonis & Buunk, en ook onze vriend Dirk Jan ten Geuzendam, die ons hielp om deze ontmoeting tot stand te brengen, en ik hoop op meer van zulke mogelijkheden in de naaste toekomst!"

Het MEC dankt Deloitte en Managementboek.nl voor hun ondersteuning.

OPENINGSTIJDEN

Het MEC is dinsdag tot en met vrijdag en ook alle eerste zaterdagen van de maand van 12-16 uur geopend. Voor groepen (schaakclubs!) kan

het MEC - in onderling overleg - ook op andere momenten bezocht worden.

VRIJWILLIGERS

Liesbeth van den Berg, onze gastvrouw op zaterdag sinds 2009, is om persoonlijke redenen gestopt als vrijwilliger.

Onze nieuwe vrijwilliger, Willem Colenbrander, zal haar op zaterdag vervangen. Willem welkom!

Het MEC zou graag meer (het liefst alle) zaterdagen geopend willen zijn, maar daarvoor zijn vrijwilligers onontbeerlijk. Mocht u interesse hebben om als vrijwilliger op zaterdagen ons team te komen versterken: neem dan contact op met Eddy Sibbing.

Willem Colenbrander is onze nieuwe vrijwilliger

In aanloop van ons jubileum hebben we drie prijsvragen op internet gehouden. De prijswinnaars mochten meedoen aan de simultaans van Stellwagen en Timman.

Voor de lezers van de Nieuwsbrief herhalen we hier de prijsvragen. Op de volgende pagina kunt u de antwoorden vinden.

1e Prijsvraag

- [1] Noem 4 voorzitters van het Max Euwe Centrum de afgelopen 25 jaar.
- [2] Waar was het MEC gevestigd voordat het in 1991 naar het Max Euweplein verhuisde?

2e Prijsvraag

- [1] In welk jaar werd het eerste schaakfestival op het Max Euweplein gehouden?
- [2] Noem 3 sponsors van de Pleinfestivals tot nu toe.

3e Prijsvraag

- [1] Wie is sinds 1987 “adviseur topschaak” van het MEC?
- [2] Welke oprichter van het MEC schreef het boek “Spel uit de kunst in de kunst”?

Hier de oplossingen van de Grootmeesterlijke opgaven:

[1] Swinkels

Na **1.Dc4? Pd5!** Verdedigt zwart succesvol van-
wege **Dc1+**

1.Lb2! voorkomt **Dc1** en nu is er tegen de dreig-
ing **Dc4** weinig te verzinnen (+-)

[2] Swinkels

Er dreigen allerlei offers en afruilen op **e6** en **f7**,
bijvoorbeeld:

1...,Kf8 2.Lxf7 Kxf7 3.Pxe6

1...,Kd7 2.Lxf7 Lxf7 3.Dxe7+ Kc6 4.Dxf7 Tf8

5.Dd5+ Kd7

1...,Tg6 2.Lxg6 hxg6 3.Pxe6 Dxe6 4.Dd2 Dd7

5.Dh6 Dd8

1...,Ta5! 2.Pxe6 Te5 3.Dd2 Dxe6 (-+)

[3] Jussupow

Zwart anticipeert op de dreiging **Tf1-f4**

1...,Ke5! 2.Tf1 fxg4 3.Tf4 Txd2+! (een winnende
afwikkeling, die je wel van te voren moet zien!)

4.Kxd2 Lg5 5.Ke3 Lxf4+ 6.gxf4+ Kf5 7.c4 bxc4

8.bxc4 g3 9.c5 Ke6 0-1

Voorzitters: Wille, Snoep, Van Rijn, Petersma,
De Grave, Nagel, Teeven en Smaling.

Het MEC was eerst gevestigd in de "Groote
club" op Paleisstraat 1 te Amsterdam.

Oplossing van 2e prijsvraag:

[1] In 1992 werd het eerste Pleinfestival gehou-
den.

[2] Sponsors zijn geweest: VSB, FDC,
Holland Casino, Ondernemersvereniging Max
Euweplein, Nieuws van de Dag, Global Chess en
Deloitte.

Oplossing van 3e prijsvraag:

[1] Jan Timman

[2] Leo Diepstraten

Het MEC is al 25 jaar een begrip in schakend Nederland!

**Voor het MEC is ondersteuning
van vitaal belang.**

**Wilt u het MEC ondersteunen en
drie keer per jaar de Nieuwsbrief
ontvangen?**

**Maak dan een donatie over
op rekening 5401670 onder
vermelding van 'nieuwe donateur'.**

MEC - KALENDER

De komende maanden staan de volgende activiteiten op het programma:

Zaterdag 7 april	Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend
Zaterdag 14 april	CinéMax (halfjaarlijks filmmiddag)
Woensdag 18 april	Training van grootmeester Matthew Sadler
Zaterdag 5 mei	Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend
Vrijdag 11 mei	Opening expositie Curacao 1962
Vrijdag 11 mei	Euweborrel (alleen voor genodigden)
Zaterdag 12 mei	De halfjaarlijkse boekenbeurs van 11.00-14.00 uur
Woensdag 30 mei	Workshop “Mentaal fit achter het schaakbord”
Zaterdag 2 juni	“Chess dance” op Max Euweplein (11.00-11.30 uur)
Zaterdag 2 juni	Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend
Zaterdag 30 juni	Ons jaarlijkse Pleinfestival
Zaterdag 7 juli	Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend
Zaterdag 4 augustus	Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend

Kijk op www.maxeuwe.nl voor meer informatie over deze activiteiten.